

Psací stroje ho doslova pohltily

Výstava v třebíčské knihovně přiblížila historii psacích strojů.

■ Antonín Zvěřina

Netradiční zálibu si vybral Eduard Hošek z Třebíče. Sbírá staré psací stroje a pochlubit se může světovými unikáty. Nedávno si je mohli prohlédnout návštěvníci třebíčské městské knihovny. Sběratel věří, že se mu v budoucnu podaří najít prostory pro stálou výstavu.

Jak se ke své zálibě dostal? „Šli jsme s manželkou po Třebíči, navštívili jsme bazar a tam jsme spatřili starý psací stroj. Říkáme si, to by byla pěkná dekorace do bytu, a tak jsme ho zakoupili,“ vzpomíná sběratel.

Postupem času začal o celé věci přemýšlet a hledal další informace. Ukázalo se, že je to věc příliš neprobádaná. To ho přivedlo ke stránkám zahraničním a psací stroje ho doslova pohltily.

„Nakonec jsem se dozvěděl, že psací stroj, který jsme zakoupili, je poměrně vzácný, protože jich bylo vyrobeno málo kusů, pro představu třeba 50 tisíc, ale samozřejmě jiné v nákladech milionů,“ pokračuje pan Eduard.

Zjistil podle výrobního čísla, že se jedná o jeden z prvních vyrobených strojů. „Najít výrobní číslo není jednoduché. Každý stroj, každá série ho má na jiném místě, takže to vyžaduje docela velkou pátrací akci,“ usmívá se sběratel. Začal se o psacích strojích bavit se synem a stala se z toho nákupní horečka.

Obliba v zámoří

„Velice oblíbená záliba je to v zámoří, ve Spojených státech, v Kanadě, v Evropě v Německu, Holandsku, Belgii, u nás minimálně. Začal jsem si prohlížet webové stránky různých sběratelů a tehdy jsem si uvědomil, že nemá smysl sbírat běžné psací stroje, ale ty raritnější,“ vypráví pan Eduard.

Tak se stávalo, že zakoupil třeba jen dva stroje za rok. Za zhruba deset, dvanáct let se mu podařilo

SBĚRATEL Eduard Hošek vlastní unikátní sbírku psacích strojů. Foto: Antonín Zvěřina

nashromáždit sbírku, se kterou se pochlubil v třebíčské městské knihovně. Přiznává, že za stroji naježdil mnoho kilometrů, protože se jedná o objemnější zásilky.

„Několikrát se mně stalo, že jsem jel pro psací stroj přes celou republiku, a nakonec se ukázalo, že o něj nemám zájem,“ připouští sběratel. Na fotografiích se zdál být zajímavý, ale při bližším prohlédnutí mu chyběly některé části a cena tím byla i nepřiměřená.

A stále naráží na problém, že ani starožitníci o nich nic nevědí. Upozorňuje, že v České republice jsou dosud jen dvě soukromá muzea psacích strojů. „Obě jsem navštívil a s jejich provozovateli zálibu probral, oni byli o něco dál, ale když jsem shromáždil asi 40 raritnějších strojů, teprve tehdy jsem začal přemýšlet o výstavě,“ vyprávuje pan Eduard.

Přiznává, že stroje poprvé uviděl v plné kráse právě až na výstavě.

„Doma něco takového není možné. Společně s ředitelkou knihovny Marií Dočkalovou jsme o výstavě uvažo-

vali už před zhruba dvěma roky, ale z pochopitelných důvodů se uskutečnila až letos,“ vysvětluje sběratel.

Pokud jde o stálou výstavu, věří, že najde společnou řeč s městem. „Musím říct, že se opravdu jedná o raritu a že by bylo škoda, aby se s ní lidé neseznámili,“ přemítá pan Eduard. A opakuje, že sbírá jen psací stroje, které se vyskytují jen ojediněle. Některé pocházejí i z předminulého století.

Prohlížíme si třeba psací stroj Mercedes. „Tato firma se zabývala vším, tedy i výrobou psacích strojů,“ sděluje sběratel. A on má stroj s elektrickým posilovačem kláves, který objevil v České republice jako jediný.

Stroje jsou funkční

Ptáme se na funkčnost a dostává se nám odpovědi, že asi 90 procent je jich provozuschopných. U každého si můžeme přečíst stručnou charakteristiku, u některých se dozvídáme, že právě na tomto typu psal třeba spisovatel Bohumil Hrabal.

Právě vyhledávání informací o jednotlivých psacích strojích, jejich historii, i kdo právě ten typ používal, patří k další práci sběratele. Aby o nich věděl co nejvíce informací.

Třeba firma Remington původně vyráběla zbraně pro občanskou válku mezi Severem a Jihem. Když konflikt skončil, vrhla se na výrobu psacích strojů.

Dotkli jsme i tuzemských psacích strojů Consul, které si určitě někteří starší lidé ještě pamatují. „Ty nejsou tak vzácné, ale ve své době patřily ke světové špičce. Právě na nich jsme měli i mistry světa v psaní na stroji,“ odpovídá Hošek. V dnešní době ovšem psací stroje zcela vytěsnily počítače.

Výstavu ozdobily i dobové plakáty. Ty sběratel hledá na internetu a nechá si je tisknout. Pan Eduard vypráví a vypráví a bude jen dobře, pokud se podaří pro unikátní předměty najít důstojné místo, kdy výstava obohatí celý Kraj Vysočina.

1 | Petra Kopečková

MÁME
ODVAHU
OŽIVIT
TŘEBÍČ

PIRÁTSKÁ
STRANA